

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Печка В., здобувач, Харківський національний аграрний
університет ім. В.В. Докучаєва*

Проблеми ефективності використання ресурсів є центральними в будь-якій економічній системі. В даному випадку слід відмітити, що без ефективного використання ресурсів взагалі неможливо створити інноваційного економічного механізму. Саме можливість отримувати економічний зиск змушує конкретних підприємців ризикувати і запроваджувати інновації. Цей принцип безумовно діє і в відношення головного ресурсу сільського господарства – землі.

Приблизно 46% земельно-ресурсного потенціалу України становлять чорноземи і лучно-чорноземні ґрунти, які характеризуються відносно високим вмістом гумусу. Володіючи такими землями, Україна в роки загострення світової продовольчої кризи, що надалі посилюватиметься через зростання кількості населення на планеті та обмеженість придатних для обробітку угідь, може стати одним із провідних постачальників продовольства на світовий ринок, забезпечуючи додаткові доходи аграрним товаровиробникам і збільшення надходжень до держбюджету країни [1].

Відтак постає питання, яка ситуація сьогодні з економічною ефективністю використання сільськогосподарських угідь в Україні та Харківській області, зокрема. Для відповіді на це питання розглянемо ситуацію на прикладі фактичних даних сільськогосподарських підприємств Харківської області (табл. 1). Розпочнемо аналіз з розгляду взаємозв'язку величину прибутку на 1 га та показників рівня витрати на 1 га, величини товарної продукції на 1 га, прибутку рослинництва на 1 га, прибутку тваринництва на 1 га, рентабельності рослинництва, рентабельності тваринництва, питомої ваги тваринництва в товарній продукції.

* Науковий керівник: к.е.н., доцент Ломовських Л.О.

Таблиця 1

Групування сільськогосподарських підприємства Харківської області за величиною прибутку на 1 га сільськогосподарських угідь у 2014 році

Група	Витрати на 1 га, грн	Товарна продукція на 1 га, грн	Прибуток рослинництва на 1 га	Рентабельність рослинництва, %	Рентабельність тваринництва, %	Питома вага тваринництва в товарній продукції, %
до 0	6650,6	6777,1	-3359,7	-36,4	-26,8	13,5
0,1-500	5525,6	5595,7	395,6	8,7	-13,7	11,9
500,1-1000	5085,8	5371,6	827,5	20,1	-16,2	7,9
1000,1-1500	6231,9	6828,8	1230,0	26,1	1,5	12,9
1500,1-2000	5865,6	6511,2	1603,2	39,9	12,5	13,7
2000,1-2500	6228,7	8509,0	2292,3	41,5	-5,7	8,1
2500,1-3000	7410,7	8484,0	2470,3	60,2	17,6	22,5
3000,1-4000	6251,2	9060,5	3201,2	67,8	21,1	12,6
4000,1-6000	7955,8	12459,9	4602,5	80,1	10,8	16,9
більш 6000	15667,8	26952,5	8506,0	107,0	10,7	38,9
По області	6480,5	7970,2	1496,6	28,6	2,9	15,6

Аналіз даних показників дозволив встановити наступні закономірності. По-перше, загальна величина прибутку по підприємствах фактично визначається прибутком по галузі рослинництва. Так, в середньому по всіх сільськогосподарських підприємствах його величина дорівнювала 1531 грн/га, в тому числі по галузі рослинництва – 1496,6 грн/га, а по галузі тваринництва – 34,6 грн/га. Найбільша величина прибутку від галузі тваринництва мала місце в останній групі, однак навіть в ній вона була значно менша, ніж по галузі рослинництва (8506 грн/га та 1013 грн/га відповідно). Дана група також виділяється не тільки найбільшою величиною прибутку на одинцю земельної площі, але і найбільшою величиною товарної продукції, величиною витрат та питомої ваги галузі тваринництва (38,9%). Останній показник свідчить про те, що в дану групу входять підприємства, які в значній мірі спеціалізуються саме на виробництві продукції тваринництва. Однак, рентабельність даної галузі при цьому залишалась на низькому рівні порівняно з попередніми групами.

По-друге, відсутній прямий зв'язок між рівнем інтенсивності виробництва та рівнем прибутковості. Якщо не брати до уваги

останню групу з найбільшим рівнем прибутковості використання землі, то між групою з рівнем прибутку до 0 да групою з його величиною на рівні 4000,1-6000 грн/га не мала суттєвого значення (6650,6 грн/га та 7955,8 грн/га відповідно). Відтак, можна зробити припущення про значний суб'єктивний характер впливу в процесі формування фінансових результатів.

По-третя, доволі чітко простежується взаємозв'язок між величиною прибутку та величиною товарної продукції на одиницю земельної площі. Це логічно, бо саме від величини отримуваного доходу багато в чому повинно залежати величина фінансового результату.

Література: 1. Ступень М. Економічні аспекти раціонального землекористування сільськогосподарського призначення / М. Ступень, О. Скорупська // Вісник Львівського національного аграрного університету : Економіка АПК. – 2014. – № 21(1). – С.389-394.

THE DEVELOPMENT OF PRODUCTION OF BIOFUEL AS A RESOURCE DIVERSIFY ENERGY SOURCES

*Skudlarski Jacek, dr inż., Warsaw University of Life Sciences –
SGGW, Poland,*

*Zaika S.O., PhD, Associate Professor of Economic Sciences,
Kharkov Petro Vasilenko Nstional Technical University of Agriculture*

One of the most important features of the modern world is the increased attention to problems of rationality and energy efficiency, the introduction of energy saving technologies and renewable energy research.

In modern conditions of deepening problems of the world economy development of renewable energy took the accelerated nature of the world.

Obviously, in the next decade laid the tendency not only continue, but will also have an upward trend, due primarily to increases in the energy multifactorial nature of global crises [3].

On the one hand, the processes on a global scale due to limitations and exhaustion of the geological reserves of the main types of fuel